

بسمه تعالى

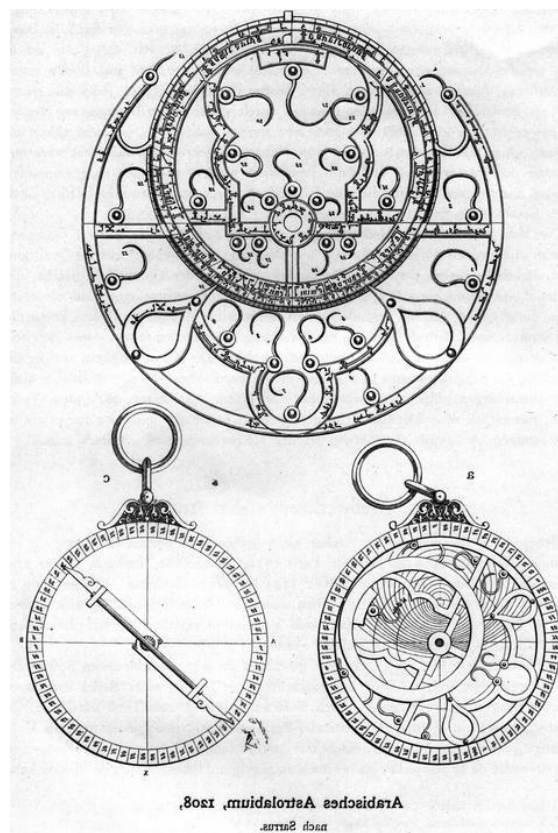
عنوان الدرس: تاريخ الأدب العربي في العصر العباسي

مترجم : مهدي حسين بور

استاذ: الدكتور رضاي

۷- نجوم

عرب ها علم نجوم را از هندیان و یونانیان گرفتند. به ویژه این علم را از کتاب های «السند هند» و «المجسطی» دریافتند. با این وجود تنها به این کتب اکتفا نکردند بلکه چیزهای زیادی به آن اضافه کرده و علوم زیادی را به آن افزوده و خطاهای آن را نیز تصحیح کردند.

(تصاویری از اسطرلاب)

در این دوره منجمان ابزارآلات دقیق نجومی زیادی ساختند که از مهمترین آنها می توان «اسطرلاب» نام برد. عرب ها اولین کسانی بودند که به اصول خط کشی بر سطح کره پی بردند.

- چند تن از نامداران این علم: ابو عبدالله البتانی و موسی بن شاکر و فرزندانش.

۸- جغرافیا یا علم نقشه کشی (الجغرافیه)

اعراب دوره عباسی علم جغرافیا را از دانشمندی یونانی به نام بطليموس گرفتند و در عین حال چیزهای زیادی به این علم افزودند. آن ها در علم جغرافی به تحقیق و جستجو از طریق سفرها و رصد آسمان پرداختند.

- اعراب نامدار در علم جغرافیا: الیعقوبی، المسعودی، المقدسی و ابن خردادبه.

(نمونه ای از نقشه ی باستانی)

۹- علوم طبیعی (الطبیعیات)

ارشمیدس قوانین ثقل نوعی را (وزن مخصوص مواد یا چگالی) کشف کرد. پس از آن اعراب تفکر و تعمق زیادی در علوم طبیعی انجام دادند تا توانستند به اندازه چگالی در اجسام جامد و مایعات دست یابند.

- ابن هیثم از بزرگترین طبیعیان در قرون وسطی بود. او بزرگترین عالمی بود که در علم طبیعی بین

عرب ها ظهور کرد. در حقیقت او مشهورتر از علمای بصریات (علوم نظری) در عالم بود. از دیگر علمای آن دوره **ابوریحان بیرونی** است. ایشان از بزرگترین علمای عقلی شناخته شده در تاریخ

البيروني
المعالم المفوسمة

است. او کتاب ارزشمندی در خصوص «تعدد زیاد عناصر و جوهرها» تالیف

کرد.

همچنین او اکتشافات بسیاری در زمینه بصریات، نجوم و هندسه دارد.

۱۰- موسیقی، هندسه، نقاشی و نقشه کشی

زمانی که ستاره عباسیان در خشید به رقابت با کسرا ها با هدف خوشگزرانی و راحتی پرداختند.

پس به سمت شهرسازی و ساخت قصرها رفتند. منصور در زمان خلافتش قصری ساخت که معروف بود به

«باب الذهب» (درب طلا) و همچنین قصرهای دیگری به نام «قصر الخلد»، و «قصر الرصافه» بنا کرد.

و اما معتضد «قصر ثریا» را بنا کرد که برای ساخت آن چهارصد هزار دینار هزینه کرد.

و در آخر مقتدر بنایی احداث کرد به نام «دار الشجرة» که از طلا و نقره بود.

در این خصوص المقدسی می گوید: فرزند عضد الدوله در شیراز کاخی دارد که مثل آن را نه در شرق و نه در

غرب ندیدم.

عرب ها موسیقی مکتوب را انقال دادند. پس این فن داری اصول و ضوابط محکم شد. پس موسیقی عربی

متشکل شد از موسیقی عربی ، یونانی، هندی و ایرانی. و عرب ها الحان جدید(آهنگ) و آلات موسیقی را اختراع کردند.

به طوری که در تالیف کتب موسیقی به درجه رفیعی دست یافتند.

- نامداران علم موسیقی در عرب: ابراهیم الموصلی، اسحاق و فارابی که کتاب بزرگی در رابطه با این علم نوشت که در آن الحان موسیقی مورد بررسی قرار گرفته بود.

فنون و هنر عباسیان را می توان از ساخت وسایل زینتی همچون زیورآلات، ظرافت در بافندگی، انواع عطریات، و نقاشی و نقشه کشی نام برد. آنها از مهارت، ذوق و استعداد و خلاقیت بسیار بالایی برخوردار بودند.

یه طور کلی اگر نگاهی به این دوره کنیم متوجه تعدد رشته های علمی خواهیم شد. و این نیم نگاه کافیه برای پی بردن به حقیقت مدنی بودن آن. حقیقتی که اثر بسزایی در تمدن جهانیان گذاشت. در عصر عباسی انسان ها به علوم بسیار زیادی دست یافتند.

تمام